

наряд на виготовлення ортопедичної конструкції.

Виконуючи обов'язки стоматолога-ортопеда, студенти активно допомагають лікареві вести документацію, підбирати потрібні інструменти і відбиткові ложки, змішувати відбиткові матеріали, отримувати відбитки, виконувати окремі маніпуляції; асистують «у чотири руки» на прийомі складних пацієнтів [4].

Організація і проведення виробничої практики студентів стоматологічного факультету мають свої складності. Вони зумовлені високою вимогливістю пацієнтів до забезпечення, збереження і підтримання стоматологічного здоров'я, негативним ставленням до проведення ортопедичного лікування студентами на платній основі. Тільки бездоганна якість лікування (з клінічної точки зору) з боку лікарів і студентів та відповідні гарантії, підвищення відповідальності безпосередніх керівників практики і стоматологічних установ за якість наданої студентами ортопедичної допомоги дозволять забезпечити повноцінну виробничу практику в умовах переповненого ринку стоматологічних послуг.

Незважаючи на це, студенти виконують різні маніпуляції під кваліфікованим керівництвом досвідчених лікарів. У багатьох студентів інтерес до протезування зубів виходить за межі лікувальних кабінетів і вони знаходять час під час практики відвідати і попрацювати в зуботехнічних лабораторіях. Знання технічних етапів виготовлення протезів дозволяє усвідомлено виконувати клінічні етапи.

За час практики з ортопедичної стоматології студенти не тільки вчать, а і допомагають структурам практичної охорони здоров'я в проведенні санітарно-просвітницької роботи серед пацієнтів: проводять бесіди і випускають санітарні бюлетені. За лекції та санітарні бюлетені студенти отримують додаткові бали.

В Українській медичній стоматологічній академії розроблено єдиний принцип вимог при атестації студентів із практики, що дозволяє найбільш повно оцінити результат навчання. Атестація проводиться за такими формами:

1. Співбесіда за щоденником виробничої практики, який відображає обсяг виконаної студентом роботи. Принципово важливо, що оцінюється не щоденник, а відповідність написаного в ньому реальним знанням і вмінням студента, тобто вміння застосовувати знання у розв'язанні професійних завдань. Професійне завдання – це реальний пацієнт, запис про курацію якого описана в щоденнику з виробничої практики.

2. Виконання тестових завдань, що дозволяють визначити ступінь готовності студента виконати ті чи інші дії. Принципово важливо, що акцент робиться на перевірку тих знань, які відображають рівень умінь.

Обов'язкова умова атестації – наявність позитивної характеристики студента, написаної керівником виробничої практики, цифрового і текстового звітів. Це свідчить значною мірою про свідомий вибір майбутньої професії нашими випускниками, сформований у сім'ї, школі, медичному коледжі в процесі безперервної освіти, про досить високу соціально-професійну орієнтацію студентів стоматологічного факультету Української медичної стоматологічної академії.

Отже, навчання студентів-стоматологів на виробничій практиці з ортопедичної стоматології дозволяє майбутнім фахівцям набувати професійної мобільності, закріплювати мануальні навички і вміння, необхідні в подальшій професійній діяльності, дає можливість адаптуватися в складних реаліях життя.

Список використаної літератури

1. Виробнича практика з ортопедичної стоматології: методичний посібник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / [Дворник В.М., Рубаненко В.В., Баля Г.М., Мартиненко І.М.]. – Полтава: Сімон, 2017. – 121 с.
2. Галузевий стандарт вищої освіти. Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста за спеціальністю 7.110106 «Стоматологія» напряму підготовки 1101 «Медицина». – К., 2003. – 26 с.
3. Галузевий стандарт вищої освіти. Освітньо-професійна програма спеціаліста за спеціальністю 7.110106 «Стоматологія» напряму підготовки 1101 «Медицина». – К., 2003. – 82 с.
4. Дмитренко І.А. Особливості проведення навчально-виробничої практики з ортопедичної стоматології / І.А. Дмитренко // Галицький лікарський вісник. – 2014. – Т. 21, № 4. – С. 85-87.
5. Сучасний стан науково обґрунтованої стоматологічної практики / П.А. Гасюк, Н.О. Гевкалюк, В.В. Щерба [та ін.] // Медична освіта. – 2011. – № 4. – С. 103-105.
6. Типовий план і наскрізна програма з виробничої практики для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації за спеціальністю 7.110106 «Стоматологія». – К., 2003. – 40 с.

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ КОМПЛЕКСНОГО ПІДХОДУ В ПІДГОТОВЦІ СТОМАТОЛОГІВ-ОРТОПЕДІВ

**Дворник В.М., Кузь Г.М., Тесленко О.І., Єрис Л.Б., Тумакова О.Б.,
Новіков В.М., Баля Г.М.**

Українська медична стоматологічна академія

Висвітлено особливості фахової підготовки студентів-випускників до ліцензійного іспиту «Крок 2. Стоматологія» та ПОДІ на кафедрі ортопедичної стоматології з імплантологією.

Ключові слова: фахова підготовка, організація навчального процесу, тестовий іспит.

The peculiarities of professional development of graduate students for the licensed exam "Krok 2. Dentistry »and POSI at the Department of Orthopedic Dentistry with Implantology.

Keywords: professional development, organization of educational process, test exam.

Фахова підготовка лікарів-стоматологів ортопедів залежить від ефективності процесу навчання.

Накопичений за останні роки досвід та аналіз роботи навчально-методичного комплексу, створеного на кафедрі ортопедичної стоматології з імплантологією, свідчить про важливість цього напряму роботи, оскільки передбачає послідовну безперервну підготовку студента-випускника з дисципліни «Ортопедична стоматологія».

Одна з важливих складових навчання студентів випускного курсу – підготовка до ліцензійного іспиту «Крок 2. Стоматологія», від успішності складання якого, а також професійно-орієнтованого державного іспиту залежить, чи отримає диплом майбутній лікар.

Охарактеризуємо, на наш погляд, оптимальні й ефективні методи організації навчального процесу. Це насамперед мотивація до дистанційної форми навчання, коли студенти самостійно працюють із тестовими завданнями «Крок 2. Стоматологія», готуючись до ліцензійного іспиту. Для цього пропонуємо їм зареєструватися в електронній мережі на спеціально розробленому сайті. Кожен студент отримує індивідуальний логін і пароль, після чого має можливість працювати з тестами в будь-якому місці, де є доступ до Internet. Модератор сайту контролює, як часто студент працює, скільки часу витрачає на розв'язання отриманих 200 тестових завдань, які результати отримує. Після тестування студент має можливість перевірити свої помилки [3]. Тільки набравши певну кількість балів, студенти отримують допуск до підсумкового модульного контролю:

– умовою допуску до ПМК є 60,5% правильних відповідей, відпрацьованих тричі;

– умовою можливості автоматичного складання ПМК є 80% правильних відповідей, відпрацьованих тричі.

Процес постійно контролює викладач, відповідальний за цей розділ роботи.

Ефективність запропонованого алгоритму невдовзі можна буде перевірити на комплексному тестовому іспиті.

Робота з тестовими завданнями викликає багато різних думок. Зрозуміло, що такий вид контролю – це загальноосвітня практика. Тестова перевірка має низку переваг перед традиційними формами і методами. Вона вписується в сучасні педагогічні концепції, дозволяє раціональніше використовувати час занять, охопити більший обсяг змісту, швидко встановити зворотний зв'язок зі студентами і визначити результати засвоєння матеріалу, зосередити увагу на пропусках у знаннях і провести корективи. Завдяки застосуванню тестів викладач може впевнитися, чи засвоїли студенти попередній матеріал перед тим, як переходити до іншого. Перевірка тестових завдань і контрольних робіт відбувається в автоматичному режимі, що прискорює отримання результату і суттєво заощаджує час [2].

Проте тестування в ролі абсолютизованої форми контролю знань може завдати суттєвої шкоди справі підготовки лікарів-стоматологів у вищій школі, оскільки втрачається зворотний зв'язок між викладачем і студентом (неможлива миттєва корекція знань). Готуючись до занять, студенти зосереджуються на запам'ятовуванні окремих фактів, які можуть бути об'єктом тестування. Натомість аналітична діяльність не стимулюється. Тому на практичному занятті ми відводимо на тестове опитування не більше 20 хвилин. Після перевірки результатів обов'язково проводимо роботу над помилками, з'ясовуючи і корегуючи типові недоліки [1].

Аналіз складання ліцензійного іспиту «Крок 2. Стоматологія» у попередні роки виявив необхідність наблизити деякі завдання до конкретних клінічних ситуацій та адекватно їх сформулювати. Студенти висловлюють думку, що певна кількість завдань потребує автоматичного запам'ятовування без розуміння й аналізу клінічної ситуації.

Серед проблем – якість тестових запитань, які потребують своєчасної ретельної експертної перевірки високопрофесійними фахівцями відповідно до сучасних реалій, запропонованих нових методів ортопедичного лікування й організації ортопедичної стоматологічної допомоги.

Напрацювання й аналіз діяльності попередніх років потребують поглибленої роботи, а також ретельного ставлення до медичної документації. На кафедрі окремим пунктом уведений захист медичної карти стоматологічного ортопедичного хворого. Це дозволяє конкретизувати мету вивчення кожного розділу ортопедичної стоматології.

Студенти працюють із пацієнтами, спілкуються з ними, з'ясовують скарги, анамнез, перебіг хвороби. Вони навчаються правильно будувати діагностичний процес, визначати провідні симптоми, необхідність додаткових методів обстеження, вивчати діагностичні моделі для правильного встановлення діагнозу із наступним обґрунтуванням методу ортопедичного лікування. Визначення тактики ведення пацієнтів, зокрема в складних клінічних ситуаціях (патологічне стирання зубів, вторинні деформації, захворювання тканин пародонта і скронево-нижньощелепного суглоба), передбачає необхідність етапності лікування з виконанням підготовчого етапу і через певний проміжок часу – раціонального протезування.

Для опанування практичних навичок студенти мають бути присутніми на консультаціях, семінарах, конференціях, брати участь у клінічному прийомі, безпосередньо самостійно виконувати деякі маніпуляції, передбачені освітньо-кваліфікаційною характеристикою спеціаліста.

Достатнє забезпечення матеріально-технічної бази клініки, сучасне устаткування, інструменти, матеріали, а також прийом поряд із викладачем-професіоналом дають можливість студентам опанувати навички самостійного прийому пацієнтів.

Ми опитали студентів 5 курсу щодо пропозицій з удосконалення системи підготовки лікарів-стоматологів ортопедів. Було висловлено багато думок щодо необхідності зменшення кількості осіб у групах для кращого засвоєння матеріалу та можливості опанування практичних навичок, роботи на фантомах, діагностичних моделях, самостійного виготовлення ортопедичних конструкцій у зуботехнічній лабораторії під керівництвом зубного техника.

Базові основи практичної діяльності дають можливість у майбутньому працювати з реальними пацієнтами без остраху, впевнено виконувати свою роботу. Студенти пропонують зменшити кількість часу на вивчення ортопедичних конструкцій, які в наш час практично не застосовуються.

Отже, комплексний підхід до вдосконалення підготовки фахівців стоматологів-ортопедів передбачає готовність і викладачів, і студентів для його реалізації, а цілісність процесу навчання дозволяє створити єдину систему знань.

Список використаної літератури

1. Важливість контролю якості підготовки студентів у вищих навчальних медичних закладах / Тумакова О.Б., Новіков В.М., Єрис Л.Б. [та ін.] // Актуальні питання контролю якості освіти у вищих навчальних закладах: тези наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2018. – С. 236-238.
2. Інноваційний підхід до викладання практичних занять із дитячої хірургічної стоматології / [О.Б. Доленко, Н.М. Коротич, О.Б. Тумакова, Г.М. Кузь] // Інноваційні освітні технології у підготовці медичних кадрів : тези навч.-метод. конф. – Полтава, 2010. – Ч. 1. – С. 54-56.
3. Особливості контролю якості підготовки студентів на кафедрі ортопедичної стоматології з імплантологією / Дворник В.М., Кузь Г.М., Тесленко О.І. [та ін.] // Актуальні питання контролю якості освіти у вищих навчальних закладах: тези наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2018. – С. 66-67.